

Mula sa Editor

Nais kong simulan ang introduksyon sa kasalukuyang isyu ng *Social Science Diliman* sa pagpapaliwanag sa paggamit ko ng wikang Filipino. Itinuturing kong isang napakalaking anomalya itong ginagawa kong ito, itong pagpapaliwanag sa paggamit ng Filipino bilang introduksyon sa isyu ng journal.

Pinagdesisyunan kong Filipino na ang gagamitin ko sa lahat ng editorial na susulatin ko sa journal na ito. Pinaninindigan ko ang paniniwalang lalong higit na dapat isulong ang wikang ito sa konteksto ng layunin at pagsisikap ng journal na mapabilang sa international citation index. Hindi lamang pagbabahagi ng mga kaalamang hinango sa mga matalas na pagsusuri ng mga ispesipikong penomenong panlipunan ang maaari nating ibahagi sa pamamagitan ng journal na ito, kundi isang di-matatawarang ambag din sa larangang ito ang pagsusulong ng wikang Filipino at ng lahat ng mga wika sa Pilipinas – at ang pagbibigay ng mataas na pagtingin sa mga wikang ito.

Bagama't hindi pa namin napag-uusapan sa editorial board, may pagkiling akong nararapat lamang na tumanggap na rin ang *Social Science Diliman* ng mga artikulang nasusulat sa iba pang mga wika sa Pilipinas, na may kaukulang salin sa alinman sa Filipino o English, o kung kinakailangan, kahit walang salin sa anumang wika. Sa ganitong paraan, ang ating mga wika ang isa sa mga natatangi nating kontribusyon sa mundo, lalo sa isang panahong mas higit na malakas at malawak ang tinatawag ni Castells (1997, 1998) na mga espasyo ng daloy (spaces of flow) ng mga higit na makakapangyarihang panlipunang pormasyon sa antas global.

Aaminin ko, hindi ako takót sa globalisasyon at globalismo. Subalit kinimumuhian at hindi ko sinasang-ayunan ang uri ng globalismong nagpapakitid sa ating mga sariling kultura't gawaing panlipunan, na siyang higit na namamayani ngayon. Naniniwala ako na isang mahalaga at positibong tugon ang patuloy na paggigít ng mga wika sa Pilipinas sa larangang ito ng negosasyong kultural at panlipunan. Kailangang palawakin ang espasyo ng mga daloy mula sa atin tungo sa labas. Hindi maipagkakailang isa itong panawagan sa isang pragmatikong pulitika ng espasyo, bukod sa iba pang mga isyung nangangailangan ng pagbawi o pagpapayabong ng ating mga espasyong kultural sa antas global.

Mahalaga ang paggamit ng English, subalit hindi ito isang malaking konsiderasyon sa international indexing ng mga journal siyentipiko. Marami pang maaaring pagtalunan sa isyung ito, subalit sa ngayon ay sapat na muna

itong pagpapaliwanag ng aking batayan sa tunguhing tinahak ko sa paggamit ng wikang Filipino sa introduksyon ito. Sa katunayan, nais naming marinig ang inyong mga pananaw hinggil sa bagay na ito.

Ngayon ay hayaan ninyong bigyan ko na ng kaukulang introduksyon ang mga artikulong kabilang sa isyung ito ng *Social Science Diliman*.

Una ay ikinagagalak na ipabatid ng editorial board na nakatanggap kami ng halos apatnapung artikulo para sa buong taon ng 2012. Hindi pa rito kasama ang mga artikulong dati nang naisumite sa mga naunang taon subalit kasalukuyan pa ring nasa proseso ng refereeing o rebisyon. Patunay lamang ito na sa gitna ng dumarami na ring bilang ng mga journal sa Pilipinas, lalo sa Unibersidad ng Pilipinas, marami pa ring pag-aaral ang naghahanap ng mga angkop na lagusan o repositoryo. Ipinaabot ng editorial board ng *Social Science Diliman* ang aming pasasalamat sa lahat ng mga mananaliksik na ipinagkatiwala sa amin ang kanilang mga artikulo at sa mga referees na walang pag-iimbot sa pag-aambag ng kani-kanilang mga expertise tungo sa higit na ikabubuti ng mga artikulong aming natatanggap.

Ang lahat ng apatnapung isinumiteng manuskrito ay dumaan sa mahigpit na proseso ng refereeing, mula preliminary review ng editorial board hanggang sa pagrebyu ng mga colleagues hanggang sa post-refereeing review. Tatlo ang nakapasok sa isyu ng Enero-Hunyo 2012, at sa isyung ito na saklaw ang Hulyo-Disyembre 2012 ay apat ang napiling mapabilang. Ito ay matapos ang mga palitan ng mga kuro at paninindigan – na minsan ay umaabot sa mga di-pagkakasundong epistemolohikal, na dapat rin lang namang asahan at itaguyod – sa pagitan ng mga awtor at mga reviewer, at sa pagitan ng mga reviewer. Tingin namin sa *Social Science Diliman* na ang mga ganitong pagtatalo ng mga idea ay isang napakahalagang sangkap sa pagpapausbong ng diskurso. Ito naman ang papel ng isang journal akademiko: ang pagpapausbong ng pagtatalo at ang pagpipino ng mga pagtatalo at diskurso.

Nagbigay ng bagong pihit sa pagsusuri ng dislokasyon ang artikulong “Salam: Of Dislocation, Marginality and Flexibility” ni Efenita M. Taqueban. Kung dati ay lagi’t laging pagpapataboy ang imahe ng dislokasyon, ipinakita ng artikulo na nagagamit ng mga *itinaboy* ang pagpapataboy sa kanila ng mga pormasyong panlipunan tungo sa iba pang komplexidad ng penomenong ito, na sa bandang huli ay nagpapausbong ng samu’t saring relasyon ng pagsalungat. Ginamit niyang lente ang kaso ng mga Muslim sa Salam Compound sa Quezon City. Tiyak na hindi imbitasyon sa dislokasyon ang layon ng pag-aaral. Kinikilala ng pag-aaral na maging ang penomenon ng dislokasyon ay kayang hutukin ng mga itinaboy sa pagsusulong ng mga interes

panlipunan sa kabilang negatibong kinalalabasan ng mga pagtataboy. Malaking ambag ang artikulo sa pagsusuri sa nakalulungkot na malaganap na dislokasyon nagaganap sa maraming Filipino.

Sa gitna ng mga nakakikilabot na rebisyon sa kasaysayan ng mga kasalukuyang nasa poder, lalo sa pagpapabuti ng kanilang mga imahe sa kanilang naging papel sa pagpapatatag ng mga istruktura ng dasas pulitikal, isang makatuturang pagpapaalala sa kasalukuyang henerasyon ang artikulong “Hagkis ng Halakhak: Ang Nagpapatuloy na Kabuluhan ng Kritika ni Hernandez sa Pilitika sa *Magkabilang Mukha ng Isang Bagol*” ni Rosario L. Torres-Yu. Ipinagugunita ng artikulo ang ambag ng panulat ng Pambansang Alagad ng Sining na si Amado V. Hernandez sa kritika nito sa sistemang pampolitika noon, na hindi naiiba sa mga kasalukuyang kaganapan sa pulitika ng bansa. Marami ang nahuhumaling – at malungkot nito, ay naniniwala – sa mga bersyon sa kasaysayan ng mga pulitikong naging bahagi ng pagpapatatag ng kultura ng mga panlipunang hilakbot, lalo noong panahon ng batas militar sa bansa. Nakababagabag na patuloy nating nararamdamang pambansang hilakbot na ito na humuhubog pa rin sa ating pagkabansa hanggang sa kasalukuyan. Ito ang ating kontemporaneong pambansang sindak at hilakbot.

May pagkakaugnay ang artikulo ni Torres-Yu sa artikulo ni Maria Perlita E. de Leon na pinamagatang “Methods and Practices of Urban Filipino Parents in Promoting *Mabuting Asal* among Preschool Children.” Ano na nga ba ang konsepto at praktika ng mabuting asal na itinuturo ng mga magulang sa kanilang mga anak? Mahalagang alamin ang mga bagay na ito, dahil ito ang mga pananaw at gawaing nagpapatatag o bumubuway sa mga personal at panlipunang pundasyong humuhubog ng katuturan ng ating pagkabansa, sa ngayon at sa hinaharap.

Ang ikaapat at huling pangunahing artikulo, ang “Mukha Mo: A Preliminary Study on Filipino Facial Expressions” ni Richard Jonathan O. Taduran, ay maituturing na isa sa mga unang siyentipikong pag-aaral na inuri ang mga tinaguriang expresyon unibersal ng mukha sa ilang piling mag-aaral. Bagama’t isa pa lamang panimulang pag-aaral na mangangailangan ng marami pang experimentasyon o pagdalumat teoretikal, may angking bigat ang mga implikasyong pragmatikong maaaring matugunan ng mga ganitong pag-aaral, lalo sa larangan ng forensic at investigative sciences.

Kabilang din sa isyung ito ang isang panayam ni Patrick F. Campos sa artistang mananayaw at koreograpong si Myra Beltran. Nakatuon ang panayam sa adaptasyon ni Beltran noong 2009 at 2011 ng *Itim Asu*, na isang akda ni Virginia Moreno. Lumutang sa panayam na ang sayaw ay hindi lamang sining,

kundi (1) isa ring diskursong panlipunang nagsisiyasat at sangkot sa konstruksyon ng kasaysayan o mga kasinungalingan sa kasaysayan, at (2) kasaysayan din mismo na may mga sariling kahulugang nararapat na rin marahil siyasatin ng mga iskolar ng agham panlipunan.

Isang pagsusuri sa aklat ni Roberto Blanco Andrés, ang *Manuel Grijalvo, Un Obispo Burgales en Filipinas* (2011), ang sinulat ni Grace Liza Yushida Concepcion. Nasusulat ang libro sa wikang Español, at ang rebyu ni Concepcion ay isang paraan ng paglalapit ng libro sa mga interesadong mambabasang maunawaan, sa pahapyaw na paraan, ang kasaysayan ng mga ordeng relihiyoso sa Pilipinas, lalo ng mga Augustinian noong ika-19 dantaon.

Ginugunita rin namin sa isyung ito ang antropologong si Gerard Rixhon (1925-2012). Pinasasalamat namin, sa pamamagitan ng maikling artikulo ni Maricor Baytion, ang kanyang ambag sa buhay at iskolarship na kumakalinga ng pagrespeto sa dibersidad ng mga kultura.

From the Editor

Let me begin by explaining my use of Filipino in this introduction of the current issue of *Social Science Diliman*. It is absurd that I am issuing a qualification in the use of Filipino, and I find this caveat an anomaly.

I have made a covenant with myself, i.e., to use Filipino in all the editorials that I will write for this journal. I stand firm on my view that it is crucial to give prominence to the Filipino language particularly in the context of the journal's thrust of gaining inclusion in an international citation index. Not only are we to share to the world, through this journal, multiple knowledges derived from erudite analyses of context-specific social phenomena; the national language and all the other languages in the Philippines – and the measure of esteem we endow them – are our significant contributions to a globalized and networked world.

I admit I have no trepidation about globalization and globalism. However, I dread and do not subscribe to the kind of globalism that constricts our multiple cultures and social practices, which is the current dominant mode. I am convinced that a significant and positive response to this cultural and social negotiation on the global level is the firmness of our position on the use of the languages of the Philippines.

I am of the opinion that *Social Science Diliman* should encourage submissions written in any of the languages in the Philippines, with a translation in either Filipino or English or, as the case may be, none at all. We have yet to discuss this issue in the editorial board, however. I reiterate that our languages are some of our significant contributions to the world, particularly under conditions in which the more powerful global formations inform the current asymmetrical spaces of flow (Castells 1997, 1998). A reversal of this flow and a reconfiguration of these spaces of flow are in order; indeed, we need to enlarge the spaces of flow from the local to the global. Undoubtedly, this is a call for a pragmatic politics of space, on top of the other issues that require us to reclaim or strengthen our own cultural spaces in global politics.

The use of English is important, but not a major consideration for inclusion in the international indexing of scientific journals. A lot of issues, indeed, play into this debate, but for now it suffices to elucidate the premise upon which I ground my use of Filipino in this introduction. We welcome your comments on this matter.

Let me now introduce the articles in this issue of *Social Science Diliman*.

First, the editorial board is pleased to report that we received 40 article submissions in 2012, excluding those that were submitted the previous year but are still in the refereeing process or revision stage. This is a small number compared with the volume of submissions that international journals receive. This is still a good indication, nonetheless, that a number of studies are exploring the relevant and proper outlet or repository of their research in the midst of the growing number of local refereed journals in the country, specifically in the University of the Philippines. The editorial board of *Social Science Diliman* extends its appreciation to our colleagues who entrusted their articles to our journal and to our supportive colleagues for their expertise in helping refine the articles submitted to the journal.

All the 40 manuscripts underwent a rigorous refereeing process, from the preliminary review of members of the editorial board to the double-blind review of our colleagues, and back to the post-refereeing review by the board. Three articles were included in the January-June 2012 issue, and four were selected for the July-December 2012 issue. Collegial deliberations on the merit of the articles sometimes highlight epistemological differences, which are expected and encouraged, between and amongst authors and reviewers. We in *Social Science Diliman* believe that an exchange of ideas, particularly

divergent ones, is necessary to generate discourse. Indeed, the role of an academic journal is to refine discourse and debate.

The article “Salam: Of Dislocation, Marginality and Flexibility” by Efenita M. Taqueban provides a reframing of dislocation, which is conventionally imaged as the displacement and disruption of an order. In the article, the *dislocated* makes use of and rearranges the intended and unintended consequences resulting from the displacement mostly of economically and politically poor by powerful social formations. The article teases out the complexity of dislocation and, in the process, brings to the fore implications on certain forms of resistance. The author focused on the Muslims of Salam Compound in Quezon City. The article, definitely, is not an invitation to dislocation. It suggests that the dislocated, despite the negative consequences of dislocation, maintain an agency that renders them capable of pursuing certain social interests. The article contributes to our understanding of the complexity of dislocation, which, sadly, has become rampant in the country.

The article “Hagkis ng Halakhak: Ang Nagpapatuloy na Kabuluhan ng Kritika ni Hernandez sa Pulinika sa *Magkabilang Mukha ng Isang Bagol*” by Rosario L. Torres-Yu is a fitting reminder to the present generation of the abhorrent versions and revisions in history currently constructed by those in power, especially their efforts to obfuscate the roles they played in fortifying structures of political terror. The article highlights the significance of a theatrical piece by National Artist for Literature Amado V. Hernandez, and examines the writer’s critique of the politics of his time, which, Torres-Yu points out, remains substantially unchanged in the present. Again, sadly, many tend to believe the discursive revisions of history fabricated by these politicians who had a hand in reinforcing the structures of national horror, especially during the reign of martial rule in the country. It is frightful that we continue to experience these political horrors that seep into our national consciousness. Sadly, again, this is the monstrous contemporary horror of our nation.

The article by Torres-Yu is linked, to a certain extent, to the article “Methods and Practices of Urban Filipino Parents in Promoting *Mabuting Asal* among Preschool Children” by Maria Perlita E. de Leon. What are the concepts and practices of *mabuting asal* (literally, good values) that parents teach their children? It is crucial to examine these ideas and praxes as they, no doubt, have a bearing on both the personal and the collective foundations that secure or weaken our nationhood in the present and in the future.

The fourth and last major article, “*Mukha Mo: A Preliminary Study on Filipino Facial Expressions*” by Richard Jonathan O. Taduran, is the first scholarly study in the Philippines, according to the author, to explore so-called universal facial expressions among a select group of Filipino students. While still preliminary and may require more experiments and theorizing, the pragmatic implications of the study extend to the fields of forensic and investigative sciences.

Also in this issue is an interview by Patrick F. Campos with dance artist and choreographer Myra Beltran. The interview focuses on Beltran’s adaptation in 2009 and 2011 of *Itim Asu*, a work by noted playwright and poet Virginia Moreno. The interview draws attention to dance as not only an art, but also as (1) a social discourse that investigates and takes part in the construction of history or historical hoaxes, and (2) history itself embedded with meanings that social scientists should also explore.

A review by Grace Liza Yushida Concepcion of the book *Manuel Grijalvo, Un Obispo Burgales en Filipinas* (2011), written in Spanish by Roberto Blanco Andrés gives us access to the history of religious orders in the Philippines, particularly that of the Augustinians during the 19th century.

In this issue, we keep anthropologist Gerard Rixhon (1925-2012) in memory. Through an article by Maricor Baytion, we extend Gerry our appreciation for a life and scholarship that nourished in many of us the respect for the diversity of cultures.

Eulalio R. Guieb III
Editor

References

- Castells, Manuel. 1997. *The Power of Identity*. Massachusetts USA and Oxford UK: Blackwell.
- Castells, Manuel. 1998. *End of Millennium*. Massachusetts USA and Oxford UK: Blackwell.